

JĀNIS EGLĪTIS,

zemkopības ministra biroja vadītājs:

– Viesstrādnieku jautājums Latvijai šajā gadā ir īpaši svarīgs. Īoti daudz mūsu valsts pilsoņu pandēmijas laikā ir zaudējuši darbu, turklāt viņu kļūst aizvien vairāk. Šajā situācijā mēs nekādā gadījumā nedrikstam atbalstīt lētā darbaspēka ieplūšanu Latvijā. Mūsu valsts tautsaimniecībai patlaban vissvarīgāk ir mazināt bez darba palikušo pašu valsts cilvēku daudzumu, *sildīt* ekonomiku un ražot produktus ar augstu pievienoto vērtību. Agrāko gadu pieredze rāda viesstrādnieku niecīgo pienesumu Latvijas tautsaimniecībai. Mūsu uzņēmējiem ir jādarbojas tā, lai viņi varētu saviem darbiniekiem piedāvāt konkurētspējīgu atalgojumu. Tas ļaus noturēt cilvēkus Latvijā. Sauklis *Pērc vietējo!* būtu jāattiecinā arī uz darbaspēku.

GINTA APSĪTE,

Mālpils SIA *Megas-Z* valdes locekle:

– Audzējam zemenes jau 30 gadus, patlaban 26 ha platībā – 13 ha gatavojas vasaras ogas un 13 ha zemenes ar vēlāku ienākšanās laiku. Lai nolasītu zemeņu ražu viena ha platībā, ir vajadzīgi vismaz 15 sezonas darbinieki trīs mēnešu periodā. Tātad aprēķins ir vienkāršs – jāpiesaista 150 darbinieki un viņi tiktu nodarbināti 70–80 dienas. Nodarbinātības valsts aģentūras sistēmā martā ievietojām sludinājumu ar vakancēm, kurā norādīta bruto alga ir 900 euro mēnesi. Gaidījām zvanus no iespējamajiem kandidātiem, tomēr īpašu interesi nenovērojām, saņēmām pa vienam diviem zvaniem nedēļā. Protams, ar to nepietiek. Patlaban saprotam – situācija nav mainījusies, tā ir tāda pati kā agrāk.

Sezonālais darbs interesē vien ļoti maz bez darba palikušo cilvēku. Ogu vākšana prasa fizisku izturību. Oga negaida, kad atnāks lasītājs, pircējs būs pateicīgs tikai par kvalitatīvi nolasītu, svaigu un nepārgatavojušos zemeni. Latvietim tā ir viena no iecienītākajām ogām, tāpēc tai ir jābūt ar kvalitātes zīmi. Ir jāsprot, ka arī ogu vākšana, tāpat kā to kopšana, ir nopietns, grūts un ļoti atbildīgs darbs. Cерējām, ka ar mobilo mājiņu ciematīņu izveidi problēma ar darbiniekiem pazudīs, tomēr tā nenotika. Nākamā iespēja bija viesstrādnieki. Protams, tas mums bija liels izaicinājums. Tagad sakām lielu paldies par šo iespēju, jo saprotam – tā ir vienīgā iespēja, ar kurās palīdzību Latvijā var pastāvēt lielas saimniecības. Latvijas zemnieks audzē Latvijas ogu Latvijas tirgum, un Latvijas iedzīvotājs saņem to, svaigi plūktu.

Ir divas ražas vākšanas iespējas: čaklu darbinieku rokas un traktortehnika ar lapu savācēju, kas nopļauj lapas un ogas tālakai utilizācijai. Lai dievs stāv mums visiem klāt un nekad otrā nosauktā iespēja nevienam nebūtu jāpiedzīvo, bet, ja nu tomēr, tad zaudētājs bez ogu audzētāja būs arī ogu patērētājs.

DZINTRĀ LEJNIECE,

Latvijas Cūku audzētāju asociācijas valdes priekšsēdētāja:

– Cūkkopībā ir reģioni, kur vajadzīgi gan specializēto, gan arī tā saukto parasto darbu veicēji. Ir Latvijā cūku audzētāji, kuri jau patlaban izmanto viesstrādnieku darbu. Pērn aptaujājām nozares saimniekus un secinājām, ka sezonas strādniekus visvairāk vajag melio-

Uzņēmējs vienmēr cenšas rast risinājumu, viņš riskējot attīsta savu uzņēmējdarbību. Arī zemnieku saimniecības ir tie paši uzņēmēji, viņi nes valstij pienesumu ar savu darbibu. Pateicoties Latvijas valdības lēmušiem par nodokļu atvieglojumiem, tas ir, 5% PVN, 15% sezonas laukstrādnieku nodoklis, kā arī iespējai nodarbināt viesstrādniekus, mēs esam paplašinājuši zemeņu laukus.

Pandēmija skāra visu pasauli, tomēr valstis domā par zemnieku atbalstīšanu un ražas vākšanu. Piemēram Vācija, Francija, Polija un Anglija. Pēc šo valstu vadītāju uzsaukumiem savas valsts iedzīvotājiem glābt ražu atsaucība bija neliela. Iepriekš nosaukto valstu valdības nenovērsās no lauksaimnieku problēmām un steidzami risināja jautājumu, izdeva vīzas viesstrādniekiem, kas brauc uz lauku saimniecībām. Krīzes laikā redzam, ka cilvēki neraujas uz jebkuru dzīves piespēlētu darbu, ja tā vietā var izmantot pieejamos pabalstus. Protams, arī Latvijas zemnieks grib būt sadzirdēts, tāpēc meklējam risinājumu. Latvijas Augļkopju asociācija apsprieda radušos situāciju ar ogu audzētājiem un vērsās pie LOSP. Tapa vēstule, ko nosūtīja Zemkopības ministrijai, Ekonomikas ministrijai un Ministru prezidentam Kariņa kungam. Mūsu saimniecībai ir iestrādes ar Ukrainas pilsoņu piesaisti ražas vākšanai. Ražu no laukiem vācam kopā jau ceturto gadu, plecu pie pleca, domstarībū starp tautībām nav, ir kultūra un satīcība, kā arī atbildības izjūta. Viesstrādnieki nostrādā savu nolīgto laiku, nomaksā nodokļus, iepērkas Latvijas veikalos un atgriežas pie ģimenēm Ukrainā. Viņiem patik mūsu valsts ar mūsu cilvēkiem, tāpēc darbinieki pie mums piepelnīties atgriežas arī nākamajos gados. Patlaban tas ir vienīgais veids, kā varam novākt izaudzētās ogas. Mūsu secinājumi: lai kā mēs pūlētos iedomāties, ka, iespējams, kādreiz pienāks laiki un varēs iztikt bez darbaspēka piesaistes no citām valstīm, tas tomēr ir un paliks tikai sapnis. Sekosim citu valstu labajam piemēram, atvērsim vīzu centrus, lai varam ēst pašu valstī augušu svaigu dārzeni vai ogu, nevis desmit dienas vestu taras kastēs.

INDULIS JANSONS,

LPKS VAKS valdes priekšsēdētājs:

– Mūsu kooperatīva biedriem viesstrādnieki nav vajadzīgi, saimniecības vietējiem cilvēkiem maksā pietiekami labas algas. Es neesmu sajūsmā par viesstrādnieku piesaisti Latvijas tautsaimniecībai, tomēr parakstīju vēstuli ministriem un Ministru prezidentam. Iemesls ir, ka vairākās nozarēs vietējo darbinieku nepietiek. Man ļoti nepatīk, ka Latvijā ir daudz darba devēju, kuri uzkata – viņi nodrošina labu darbu un maksā labu algu. Savukārt darba nēmēji par šādu piedāvājumu neko īpaši daudz nepaveic. Ir jāceļ darba ražgums, tad varēs cilvēkiem maksāt atbilstošu atalgojumu. Jāmainās ir gan darba devējiem, gan arī darba nēmējiem.

rācījas grāvju kopšanai, sējumu ravēšanai un akmeņu vākšanai. Cūkkopības nozarē salidzinājumā ar valstī vidēji maksātajām algām maksā labi, tomēr vietējos darbinieku piesaistīt izdodas ne vienmēr. Var piedāvāt darbu viesstrādniekiem saprāta robežās un kontrolēti. Citas iespējas nav. **a**

Sagatavojis **ULDIS GRAUDIŅŠ**